

la Senyera

CIUTADANIA - ESPORT - JOVENTUT - NOTICIES

Dels articles son responsables llurs
autors. No es retornen els originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CARRER D'ALLADA, 34

Número solt: 15 cèntims
Anuncis i comunicats segons tarifa

Un sol home

Arrabassat extrarreglamentàriament i endut fronteres enllà, l'home honrat—esperit lluitador—el venerable patrici Francesc Macià.

De totes les llars catalanes, com empesades per una extranya vibració n'ha eixit un crit unànime: Macià!! Sí; volem Macià. Macià que ens l'han pres, que ens l'han arrabassat els homes que governen la vella Espanya.

Macià és vell (malgrat el seu optimisme) i se'ns pot morir. Es per això que el volem a casa nostra. Perquè si ens deixa, mori en la llar catalana abraçat a la Senyera dels seus ideals. Perquè les seves despulles, com les de Guimerà i Ignasi Iglésies reposin a Catalunya—en la seva Catalunya—embolcallades d'aquell misticisme gloriós.

***

1914-1918. Vint mil catalans lluitaven al front per la vida de França. Vint mil catalans regaven amb la llur sang l'Europa en guerra...

1930. Francesc Macià—un home sol!—lluita per la vida de Catalunya, per la llibertat dels seus fills. França, agraïda, s'hi oposa. Recordeu-ho llibertaris i demòcrates francesos. No ho oblidarem pas mai més!

A. C.

EL QUE PENSA LA JOVENTUT PALAMOSINA

"En aquest món traïdor
res hi ha veritat ni mentida
tot és segons el color
del cristall amb que hom s'ho mira..."

Però, en fi, diem-hi la nostra. Molts creuen—enganyats per les semblances—que la joventut palamosina no té cervell, no té cor; jo mateix ho vaig creure molt de temps. Malgrat, però, no és així; hi ha sens dubte un cervell, un cor: un cor que glat en moments donats—si bé escassos—de la vida amb noble i enlairada violència; i un cervell que treballa, que discurreix furtivament i a pesar nostre quan

l'esperit de la banalitat i de ço que en podriem dir «de la temptació» no té en què ocupar-se, o quan l'ànima (no l'ànima aquella del cel i de l'infern dels contes fanàtics—entenguem-nos—sinó una abstracció metafísica, una superació moral a la qual donem aquell nom) sent la necessitat de deixondirse, d'aixecar-nos a nosaltres de ço degradat i material a la idealitat excelsa que porta dins ella la reflexió. Aquest cor i aquest cervell, però, els ofeguem, els anihilem voluntària i conscientment, posant-hi en aquesta llastimosa tasca la voluntat i la força que en cap altra, potser, no gosariem emprar... Per què? Per vanitat?; per egoïsme?; per estupidesa?; per indolència?; per ignorància? Dificultós ens seria desxifrar-ho. Tal vegada hi hagi una mica de tot. Potser únicament ço darrer... mes, aneu a saber. Els muscles, el desenrotlló i embelliment físics desplacen la cultura i l'espiritualitat. Semblem gegants, per la precoç potència de les nostres espatlles i cames, i no som res més que febles arlequins. Elefants amb pensa de mosquit. Sabem que tenim aquell cor i aquell cervell i no volem—com si fóra una vergonya—que sigui dit. Veiem la justícia i li girem la cara; comprenem la veritat, però la llancem amb basqueix lluny de nosaltres. I sempre, sempre, aquest fatal «si... però... no». Som vanitosos com una artista de *varietès* a la primera representació. Egoïstes. Ajogassats. Inútils. Això, ningú ho posa en dubte; naturalment, fent honroses excepcions.

Aquest esperit d'abandó i materialisme general, però, hom ens el llança massa sovint en cara per a què no ens n'arribem a ressentir i procurem defensar-nos-en. No hem de fer-ho, malgrat tot, —amic Cerezo—acusant als grans al nostre torn d'inactius, de no formar-nos, de no guiar-nos; ni cridant-los per a què ens ensenyin, per a que ens menin o ens aixequin, no. Fer-ho així, seria declarar-nos impotents, seria negar-nos una vegada més a nosaltres mateixos tota individualitat; i seria, sobretot, seguir l'esperit dels remats. Les masses covar-

des, apocades, que necessiteu una mà indicadora, un capitost, una direcció i un fuet que s'encarregui de fer-les avançar, són l'única—entengui's bé, l'única!—cosa que fa possible una dictadura. I allò, no res més, seriem nosaltres, si consentíssim que en el moment decissiu del nostre redreçament hi intervinguessin mans profanes.

Es hora, doncs, per a aconseguir allunyar de nosaltres l'admòsfera de just menys preu, de basqueix que ens envolta, de que intentem sortir-nos del llarg i dolorós ensopiment «parasitarisme» en que vegetem, i que a tantes crítiques dona peu. Però es hora també de que veiem en nosaltres mateixos la força que ha de «redimir-nos». Biblioteques, escoles, agrupacions; pensament i acció. Pensament nostre i acció nostra, però; no aliena, no dels mestres. Alliberats de prejudicis i endavant, endavant sempre. Si això es fet, sense mirar el què han estat els altres, veient sols el què nosaltres som i el què devem ésser, arribariem lluny. Però ja mai, ja mai, implorar ajuda, demanar a ningú ço que nosaltres podem fer. Treball, Llibertat i Orgull, i triomfarem...

Més, després de tot, no serà predicar en desert?

EDUARD CULUBRET

Llum i tenebres

FARISEUS

Vacances... Tarda d'istiu, monòtona calurosa...

Mig ajegut a terra vaig fullejant un gros volum quins eloqüents gravats són indesxifrables jeroglífics per a la meva infantil intel·ligència.

La tarda pesa; del carrer puja esmortuit el so d'un piano de maneta, trencat de tan en tan pel soroll d'un carro que sembla es desfàci.

—Mare! i ací? li dic senyalant-li un gravat que em crida poderosament l'atenció.

—Ací, fill meu,— respon amatenta, tot arrançant amb una besada els indòmits cabells que em tapen la cara— encès per noble ira foragità de la seva Casa als qui en feien un mercat...

La resposta maternal, encara no del tot comprensible per a mi, m'ha convençut.

***

Els anys han passat... L'innocència ja ha caigut als meus peus feta a trossos. La mare és morta... però les seves paraules resonen encara dintre el meu cor i són els raigs poderosos d'un far espiritual que em descobreixen els traidors esculls de l'encrepat mar de la Vida.

* *

Es fosc encara. El poblet no dona senyal de vida. Tenim fred... Les nostres passes són correjades pel lladruc d'algun gos.

La campana de l'humil esglèsia, amb el seu gemec de bronze crida als fidels. En una finestra hi veiem llum. Portes que es tanquen en fort espetec. Dones tremoloses dintre grans mocadors travessen la plaça, l'única plaça que trobem en tots els poblets; les interroguem. Responen depressa, com tartamudejant. La campana crida a nocés...

Una esglèsia, oh, les esglèsies catalanes! totes iguals i diferents. Ací és més fosc encara que al carrer. Presentim, més que veiem, grans rengleres de cadires. En un recó, dos ciris il·luminen un petit altar. Hi veiem bellugar-s'hi ombres. Ens hi atancem porugament, sense fer remor. Trobem un obstacle i el fem caure, ressonant llòbregament per l'alta volta. Es una cadira. Les ombres es belluguen nerviosament. Protesten:

—Va dir-nos a les quatre en punt, i ja són dos quarts de cinc.

—Quina tranquil·litat! Tan bé que estàvem al llit...

—Pst... pst... ja és ací!

Una figura alta, molt alta, surt d'una porta que no havíem vist.

—On són els nuvis?— la seva veu sembla de malhumor, com si l'haguessin fet llevar per força.—I feu-me la mercè de callar; a veure si tindreu una mica de respecte a la casa de Déu.

Una parella s'aixeca. Els ciris ara il·luminen dos rostres on hi veiem una emoció estranya. Les paraules del Mossèn són sense harmonia, com si fos una lliçó sabuda. Camví d'anells. Dos boques que s'ajunten. El Mossèn es retira junt amb l'escolà que badalla. Enhorabones. Estretes de mà...

Les ombres van desapareixent. Ara, aquelles dones tremoloses dintre els grans mocadors, tornaran a travessar la plaça, aquesta plaça que veiem en tots els pobles.

Estem sols, no, sols no. Al bell mig de l'esglèsia, un vellet va encenent cinquanta, cent, mil ciris... A l'altar major, cobert de flors, sembla florir-hi una nova primavera...

El vellet s'explica:

Avui es casa, sabeu? Té fama d'ésser el més ric del poble...

Sense saber per què, sento bullir la sang en les venes; les mans, crispades, es clouen... Sembla que les parets em cauen damunt... Aquest aire enrarit, m'ofega...

La fredor del carrer em fa reaccionar. Allà al lluny, es veu una ratlla blanca: l'aubada.

Emprenem un camí tortuós que ens portarà al terme de nostre viatge. Ascensió penosa. Rellisquem. La terra fuig dels nostres peus.

Ja som al cim! Un sospir profund s'escapa del nostre pit, alliberant de l'opressió a l'esperit.

Allà baix, confós per la titànica lluita de la Nit i del Dia, jau el poblet...

...I entre les boires que embolcallen el campanar i que es van desfent a l'amorós bes del Sol que s'eleva pausat com una hòstia de foc, em sembla veure la figura arrogant i irada de Crist, bregant inútilment per foragitar als mercaders del Temple...

WENCESLAU DALMAU

Les delícies del tren de Palamós

(Tercer de la sèrie)

Tenia preparat per a aquesta edició, un article demanant clemència per les trompades que tot sovint som víctimes els viatgers que utilitzem els F.E.E.; però em mancaven unes dades necessàries per consolidar els meus raonaments i m'he vist obligat a deixar el tema per a una altra ocasió.

Tots els palamosins que ens fixem sempre en les reformes i millores que es van portant a cap en alguns llocs de la nostra benvolguda vila, sentim un goig immens quan, al contemplar-les, veiem que han contribuït al seu embelliment. De la mateixa manera, sentim indignació, quan veiem que en queden d'altres per fer o per millorar, que si d'un començament eren lletges, al costat de les renovades, resulten ridícules i asqueroses; tant, que malmet la vista dels bons palamosins i forasters.

Entre les millores que han embellit considerablement el Passeig del Mar, és la balustrada que bastí la passada Corporació Municipal. Respectant opinions contràries a la meua, trobo que la dita balustrada és molt escaienta i la distribució de les rotondes molt acertada. I, digueu-me ara: Situats darrera d'ella, no us plau mirar, potser més que abans — ja que trobo hi convida —, el blau del mar?; no us agrada contemplar la colorida barreja de les barques i vaixells en el port ancorats?; i les aus que volen en zig-zag perseguint-se entre els pals i veles on s'hi endevina algun mariner acrobata?; no us plau, en fi, omplenar els vostres ulls de tan agradables visions?...

I ara, amic, us demano que els tanqueu, doneu mitja volta i obriu-los novament, què veureu?

El safareig de l'Estació!

I jo us pregunto ara: no us indigneu de què en un passeig com el nostre, on s'hi porten tantes mils pessetes gastades, hagi de subsistir, per qui sap quan, aquest vergonyós magatzem de mobles dels F.E.E.? No us malmet la vista tenir que presenciar tanta natura morta? No us neix un crit de protesta?

Prou que si, però és el que diuen els grans, (els de 35 o 40 per amunt). «Quan hi va haver un Ajuntament, que representant la voluntat del poble va demanar la desaparició de l'indecorós safareig i no es va lograr, no hi ha res a fer!»

I jo dic que cal remoure altre volta les cendres i si hi ha caliu, que neixi la flama i d'ella, una foguera més forta que aquella altre i que acabi amb el safareig dels F. E. E.; aixís el foraster no us dirà: — Però, què no treuen això encara?; ni us mirarà d'aquella manera en que hi traduïu un «no són ningú!» i Palamós veuria realitzades una de les seves més justes aspiracions.

Per avui prou, que ja n'irem parlant en propers articles.

A. ROS

NOTICIARI

— Ens arriben insistents rumors de què l'antic i clausurat «Cinema Ideal», tornarà en breu a obrir les portes al públic; segons se'ns diu, una important Companyia barcelonina s'ha proposat donar en aquell saló, tots els hiverns, periòdiques sessions de cinema sonor.

— Es deixa sentir la tardor. Al menys, sembla afirmar-ho així la solitud en què queda la platja, ja gairebé completament nua de casetes de bany i de tot el què caracteritza el temps de la calor.

— Durant el passat mes de setembre, foren sacrificats a l'escorxador municipal 501 xais, 44 vedelles i 26 porcs, amb un total, per tant, de 571 caps.

— Amb el nom de «Cultura Proletària» ha quedat organitzada a Palamós una agrupació anarco-eclètica, la qual esperem no trigarà gaire a mostrar-nos la seva activitat.

— Dimecres, dia 1, donaren començament a les Escoles Municipals, les classes nocturnes per a adults.

— Ahir s'escaigué el segon aniversari de la mort del malaguanyat poeta dels humils N'Ignasi Iglèsies.

En la sessió extraordinària celebrada el passat dia 8 al Casino El Port per els socis del Palamós S. C. s'elegí la següent Junta Directiva:

President, Joan Reig Albosa; vis-president, Enric Vilahú; Secretari, Manuel Hernández; vis-secretari, Manuel Torregrosa; Tresorer, Domènec Ballesta; Contador, Conrad Palet; Vocals, A. Quetglas, Josep Massot, Constantí Pascual i Jacint Font.

Ajuntament

Sessió del dia 7 Octubre 1930

Presidència, Sr. Ramón Reig; Tinents, Srs. Fàbrega i Gafas.

Aprovació de l'acta anterior. Aprovació del balanç setmanal, el qual és: Ingresos, 1811'36 ptes. Despeses 501'65 ptes. Resten en Caixa 39.856'38 ptes.

S'acorda: Concedir autorització al Sr. Ginès Margarit per a obrir una porta de finestra i reformar altre finestra a la casa número 17 del carrer Enrajolat. Donar permís al Sr. Sebastià Pallí per a inetal·lar un anunci lluminós a la casa número 26 del carrer de Cervantes.

S'aproven comptes per 542'25 pessetes.

Esports

La diada esportiva d'ahir

El Palamós es traslladà a Girona, i al camp de «Vista Alegre» per contindre amb el primer d'aquella ciutat.

El resultat, pena ens fa dir-ho, fou de 5 gols a 1 favorable als gironins, els quals jugaren una excel·lent partida que tenen ben guanyada. Els jugadors palamosins portaven braçol negre. Sota un arbitratge no pas massa imparcial els equips es presentaren així: Girona: Calafell, Teixidor, Farró, Flavià, Casas, Corradi, Ferrer, Escuder, Clara, Balmaña, Torrelles

Palamós: Torrent, Ribera, Dispés, Barber, Rosalenc, Vilata, Napoleó, Goiri, Girona, Viu i Ribas.

A la Junta del Palamós S. C.
i als esportius en general

Dissabte deixà d'existir un esportiu jugador del nostre Club, ben jove, víctima de crudel enfermetat.

El malaguanyat Pelai Vilar que tantes vegades ha defensat els colors amb tant d'entusiasme, no podrà vestir mai més el jersei per ell tant estimat.

Els esportius palamosins, que sempre han donat proves de posseir un cor noble i humanitari i que sempre han sentit les dissorts d'altri, cal que aquest cop s'ajuntin i organitzin algun acte esportiu benèfic per recollir cabals i ajudar així la dissortada família del pobre Vilar. Cal fer quelcom per ajudar materialment als qui en mala hora han perdut una de ses més cares ilusions.

Esportius palamosins: esperem no fareu un buid a aquesta crida. C.

Espectacles

«Cadenas de Honor» al Teatre Carmen, és una pel·lícula emocionant, però truculenta, com totes les de George O'Brien. Hi treballen també Tom Santschi i les gentilíssimes Estelle Taylor i Leyla Hiams, i val a dir que tots ho fan bé. El tema és força irreal, però salva la pel·lícula l'interés novelesc que es manté fins al fi de l'acció.

«Àmor por amor», és una simpàtica comèdia, feta amb gràcia i bon gust, que agradà bastant. Interpretada per Lloyd Hughes, Mary Astor, Louise Fazenda, etc.

Dimarts passat reprisà aquest saló «Los Cuatro Diablos», una magnífica pel·lícula dirigida per Murnau, amb Charles Morton, Barry Norton, Janet Gaynor, i altres i passà la fluixa comèdia d'Ester Ralston «Buscando una emoción». La sessió no fou pas un èxit com les dels dimecres a l'Econòmic, i esperem que l'Empresa farà els possibles, cas de continuar reprisant, de donar dues pel·lícules bones i no una de bona y una de dolenta.

Econòmic Cine presentà les reprises, «Ríe, payaso, ríe» amb Lon Chaney i Loretta Young, cinta d'assumpte gastadíssim i «El desierto de la sed», amb Jhon Gilbert, Mary Nolan i Ernest Torrence, d'acció interessant i bona realització.

El programa d'aquest Cinema d'ahir no fou pas un èxit prisaient. «Gesto de Hidalgo», per Renée Adorée i George Duryea, no té cap element per a fer-se agradable. Es una cinta monòtona i gris, i hauria tingut èxit si l'haguéssim vist cinc anys enrera.

L'altre cinta, «Esta noche a las doce», és un assumpte completament banal i insípit. El treball de Margaret Livingston, Madge Bellamy i Robert Ellis no salva per cert la cinta d'un complet fracàs, al qual contribueix molt la gran quantitat de títols anodins que adornen la pel·lícula.

REMARQUES

— S'ens díguè que a l'Agrupació Catalanista s'hi donarien, dintre poc, cursets d'ensenyança catalana.

Què fan parats? Què esperen? Eleccions?

— La premsa comarcal i forana s'ha fet lleal ressò de la sortida a la palestra de LA SENYERA. Tots els companys «L'Avi Muné», «Baix Empordà», «Costa Brava», «El Bisbalenc», «La Publicitat», «La Rambla» «El Día Gràfic», etc, etc, ens han dedicat frases més o menys immerescudament lloables. Sols una Revista, una sola ens ha fet el buid negant-nos la més lleugera nota. Ho tindrem present.

— En l'Alcaldia de Palamós s'ha rebut el següent telegrama:

«Alcalde de Palamós.

Resuelto problema grupo escolar satisfactoriamente, por mismo jefe ministerio se habilita proyecto mejorándolo todos conceptos para empezar obras a últimos de mes. — Reig i Gafas.

Sagetes

(Trapaceries recollides al nostre correu)

— Hí ha hagut persona maliciosa que creguè que alló de Bourget de la setmana passada anava per aquella simpàtica rossa palamosina que es diu Mercè. Per a qui no ho sapiga el Camp de le Bourget és un camp d'aviació de París, i el tal castanyer un xicot palamosí.

— No resignant-se a esperar fins a la data, per fixar encara, en que tindrà lloc el Concurs de Bellesa, la «Penya Els Tres» ha convocat varies reunions extraordinàries del plé, on es va debatre ampliament quina palamosina posseïa més aptituts per a ésser elegida i, finalment, després de molt discutir, es va acordar per unanimitat, proclamar reina a la bellíssima senyoreta E.H. puix és digne d'un príncep i no d'un «sargento».

— El passat diumenge uns joves palamosins anaren a dançar a Calonge. Es podria saber perquè un d'ells ballava tot sol?

— Què li passa al nostre Stan Laurel que d'un temps ha sempre plora? Amb la meua perspicàcia he descobert que podria ésser degut des de que el futur metge pren el pols a la L...

— Nostre amic F. A., simpàtic mecànic de càn Soler, està desconsolat per la pèrdua d'aquella gentil «lletera» del «Parque».

Els agrairíem trobin la manera de fer-li veure l'inutilitat dels seus esforços per reconquistar-la, puix està enamorada d'un altre.

= Es un jove aixerit, alt, tècnic. El veureu tots els diumenges dançar al Centre Federal. Passa tot vora vora, ballant amb aquella elegància... Aprofita un moment que el mirin per fer unes volteretes i uns puntets que fan enternir (ni en Barti!). Recordem a aquest xicot que per més que vulgui ésser «menos» serà! «Agència farrats».

= AVISO: Se ruega encarecidamente a los miembros de la «Penya Els Tres» pasen por el local del «Club de la Brillantina» donde se les dará toda clase de detalles sobre el «brenar que se jalaron» y aún se les obsequiará con las «resquíes» — Brillantina Club

— ATENCIÓ llegidors: La pròxima setmana publicarem les condicions per tal de pendre part en el *Espeterrant Concurs de Bellesa* pròxim a celebrar-se. Tot hom qui llegeix aquesta secció podrà donar el seu vot en l'esmentat concurs.

La Regina de la Bellesa Palamosina serà elegida d'entre les més belles. Fins la pròxima setmana, doncs.

— No ho sabeu? Es tracta d'una simpàtica impressora, i de sa germana que's diuen F..., junt amb dues amiguetes C. G. i M. P., i per més senyes no són rosses oxigenades però se pintan solas. Viuen molt a prop i en un mateix barri. Doncs bé, l'altre dia al Passeig estaven al voltant d'un pobre infelís. ¿Què li demanaven potser que fes «La Mare»? Nenes això no està bé. Què potser ho féreu perquè us posés a LA SENYERA? Doncs ja hi sou.

— Deixeu-me posar la cullerada a mi també...

Em dirigeixo al *Club de la Brillantina*, per a dir-los-hi referent a ço que insereixen en el número de la setmana passada la subscripció, per comprar un «peine» al jove carnicer esmentat.

Jo crec que tal subscripció s'hauria de fer primer d'un en prò dels socis del Club, apellidat W. R....; per a comprar-li unes «llogames» per si encara no se les ha comprades, pel motiu de que aixís no hauria d'anar amb els mitjonets a la moda «Sport» com les dones d'istiu, i deixaria d'ensenyar «els palillos» de les seves comes

Compreneu, amic, que això d'haver seguit aquesta moda un jove tan encisador com vostè no està massa bé.

Dispense'm de tot això, però és allò: *Cap geperut es veu el gep.*

= Preguem a la anònima C. N. que si vol veure publicades les seves notes es serveixi donar a conèixer el seu nom verdader. N. de la R.

URALLITA

EL MILLOR
MATERIAL
PER A TEULATS

Enric VINCKE

Palamós

Mangueres i Tubs Metàl·lics flexibles

Per a conducció de Aigua, Olis d'oliva i demés olis vegetals. Vins Alcohols, Quitrà, Vapor, Gas. Olis minerals, Bencina, Petroli, Sorra Matèries grasses, Aire comprimit, Cables elèctrics, Ejes flexibles i tota mena de líquids a pressió o sense.

Aplicacions de l'Automòvil
(Carburador, escape, conta-kilòmetres grassa a pressió, etc.)

Mines - Ferrocarrils - Aviació i per a tota mena d'indústries.

Accessoris per a empalmar

Empordanesos!

“La Rambla de Catalunya”

(ESPORT I CIUTADANIA).

Llegiu tots els Dimarts

El millor setmanari català.

Bar-Restaurant SAN PACHO

PALAMÓS
AL COSTAT L'ESTACIÓ

Obert dia i nit. Habitacions amb aigua corrent
Cuina selecta. Especialitat amb els gelats.

Propietari: M. PUJOL Telèfon 26

MODERNA ESCOLA DE PIANO

Professor: R. CASAS

Lliçons particulars i a domicili

PALAMÓS